

לקוטי תורה • פרשת נשא • מאמר 8

מעט ביאור על זאת חנוכת המזבח

ביאור קצר על "זאת חנוכת המזבח"

הקטורת ושמן המשחה מגיעים שניהם לאור המקיף של עתיק, ולכן הם שייכים
ל"ביום המשח אותו"; ואילו אכילת המזבח ממשיכה רק אור פנימי מז"א, והיא באה
ל"אחרי המשח אותו". השמן יכול למזג אור פנימי ואור מקיף, מפני ששניהם
מושרשים בדרגה שלמעלה מהם, שלגביה הם שווים.

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

/likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/8

הנקודה

הקטורת ושמן המשחה מגיעים שניהם לאור המקיף של עתיק, ולכן הם שייכים ל"ביום המשח אותו"; ואילו אכילת המזבח ממשיכה רק אור פנימי מז"א, והיא באה "אחרי המשח אותו". השמן יכול למזג אור פנימי ואור מקיף, מפני ששניהם מושרשים בדרגה שלמעלה מהם, שלגביה הם שווים.

כל קטע: לשון המאמר, אחר כך התרגום, ואחר כך ביאור קצר תחת קו זהב. המספרים הקטנים בלשון המאמר מפנים להערות שבסוף.

המאמר בקצרה

הערות קצרות אלו משלימות את המאמר על "זאת חנוכת המזבח", ששאל מדוע חלק מקורבנות הנשיאים קשורים ל"ביום המשח אותו" ואחרים ל"אחרי המשח אותו". בהסתמך על הרמ"ז, אדמו"ר הזקן ממקם את שמן המשחה במוחא סתימאה ואת ריחו בגבורה דעתיק יומין. קורבנות בעלי החיים – אכילת המזבח – מעלים מיין נוקבין וממשיכים מיין דוכרין מז"א, אור פנימי. הקטורת, שהיא בחינת ריח, עולה ל"חוטם" של עתיק וממשיכה את האור המקיף, ואילו שמן המשחה ממזג אור פנימי ואור מקיף. מיזוג כזה נובע מדרגה שלמעלה משניהם: ערבות, הרקיע השביעי שבו מתמזגות חסד וגבורה, הן קודש הקודשים, הכולל את שלוש הספירות הראשונות, שבהן המדות מתאחדות; לפני ה', "נשא נשא", האור הפנימי והאור המקיף שווים. גם הי"ד הרמה", המחברת חסד וגבורה, ותרגום "מעורב, טהור, קדוש", המתפרש כחכמה ובינה המחוברות, הם דוגמאות נוספות. מכיוון שהשמן והקטורת נובעים מדרגה אחת, שניהם שייכים ל"ביום המשח אותו".

מבנה

1	כותרת	11
	הערות קצרות על "זאת חנוכת המזבח".	
2	השמן וריחו	21
	על פי הרמ"ז, שמן המשחה הוא ממוחא סתימאה, וריחו מגבורה דעתיק יומין המלוכשת בו.	
3	אכילת המזבח	31
	הקורבנות מעלים מיין נוקבין וממשיכים מיין דוכרין מז"א דאצילות, אור פנימי.	
4	קטורת, שמן וערבות	41
	הקטורת מגיעה לחוטם של עתיק ולאור המקיף; השמן ממזג אור פנימי ואור מקיף, כפי שערבות ממזגות חסד וגבורה, מכוח דרגה שלמעלה מהמדות, שלגביה שניהם שווים.	
5	חיבורים נוספים בין הפכים	51
	הי"ד הרמה" מחברת חסד וגבורה, ופנים יפות מפרש את "מעורב, טהור, קדוש" שבקטורת כחכמה ובינה מחוברות.	
6	ביום המשח ואחרי המשח	61
	הקטורת והקערות, כמו השמן, שייכות לדרגת האור המקיף ול"ביום המשח אותו"; אכילת המזבח, שמקורה בז"א, באה "אחרי המשח אותו".	

מיינ נוקבין ומיינ דוכרין מיינ נוקבין ומיינ דוכרין

"מים נקביים" ו"מים זכריים": ההתעוררות העולה מלמטה והשפע היורד מלמעלה בתגובה לה. הקורבנות מעלים את הראשונים וממשיכים את השניים.

אור פנימי ואור מקיף אור פנימי ואור מקיף

אור הנכנס לכלים ונקלט בהם, ואור גדול מכדי להיכנס לכלים, המשפיע עליהם מבחוץ. טעם ואכילה שייכים לסוג הראשון, וריח לסוג השני.

אכילת מזבח אכילת מזבח

שרפת הקורבנות על המזבח, הנקראת "אכילה" מפני שהיא דרגה פנימית; היא ממשיכה מיינ דוכרין מז"א.

חוטמא דעתיק חוטמא דעתיק

דרגת עתיק יומין, הפנימיות שבכתר, שאליה עולה הריח; היא למעלה מטעם ולמעלה מכלי האצילות.

מוחא סתימאה מוחא סתימאה

"המוח הנסתר" — החכמה הנעלמת שבכתר, שממזליתיה נמשך שמן המשחה; גבורה דעתיק יומין מלובשת בה.

ערבות ערבות

הרקיע השביעי והעליון ביותר, שנקרא כך על שם מיזוג החסד והגבורה שבו; הוא מקביל לקודש הקודשים, הכולל את שלוש הספירות הראשונות.

קטע 1 • 11

כותרת

1 מעט ביאור¹ על זאת חנוכת המזבח²

ביאור קצר על "זאת חנוכת המזבח"

הכותרת מציגה הערות קצרות על "זאת חנוכת המזבח" — הפסוקים העוסקים בקרבנות הנשיאים בעת חנוכת מזבח המשכן, שאותם מבאר המאמר הקודם. ההערות הבאות משלימות נקודות הנוגעות לשמן המשחה, לקטורת ולאכילת המזבח.

קטע 2 • 21

השמן וריחו

2 עיין בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר פ' אמור דפ"ט³ א' דשמן המשחה⁴ הוא ממו"ס [ממוחא סתימאה] והריח שבו הוא מבחינת גבורה דע"י [דעתיק יומין] המלוכש במו"ס [במוחא סתימאה] כו' ועמ"ש ע"פ לריח שמניך^{5,6} ובביאור ע"פ מי יתנך כאח לי⁷ בפ' תרומה.^{8,9}

ראו את פירוש הרמ"ז (רבי משה זכות) על הזוהר, פרשת אמור, דף פ"ט ע"א: שמן המשחה הוא ממוחא סתימאה (המוח הנעלם), והריח שבו הוא מבחינת גבורה דעתיק יומין, המלוכש במוחא סתימאה וכו'. וכן ראו מה שנכתב על הפסוק "לריח שמניך", ובביאור על הפסוק "מי יתנך כאח לי", בפרשת תרומה.

הרמ"ז (רבי משה זכות), בפירושו על הזוהר, מסביר ששמן המשחה נמשך ממוחא סתימאה, "המוח הנעלם" — החכמה הנעלמת בתוך כתר; ואילו הריח שבו נמשך מבחינת הגבורה דעתיק יומין, עתיק הוא הדרגה הפנימית ביותר שבכתר, המלוכש במוח הנעלם הזה. אחר כך מפנה אדמו"ר הזקן לשני מקומות שבהם הוא דן בשמן ובריח: המאמר על "לריח שמניך" והביאור על "מי יתנך כאח לי" בפרשת תרומה.

קטע 3 • 31

אכילת המזבח

3 והנה מבואר במ"א באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה למה נסמכה פ' מרים¹⁰ שע"י העלאת מ"ן [מיין נוקבין] של הקרבנות שע"ג [שעל גבין] המזבח נמשכים ויורדים מ"ד [מיין דוכרין] מבחי' אדם שעל הכסא הנקי ז"א דאצילות וזהו ענין אכילת מזבח שממשיך מ"ד [מיין דוכרין] מבחי' א"פ [אור פנימי].

והנה, מבואר במקום אחר, באגרת הקודש, בדרוש הפותח במילים "למה נסמכה פרשת מרים", שעל ידי העלאת מיין נוקבין של הקרבנות שעל המזבח, נמשכים ויורדים מיין דוכרין מבחינת "אדם שעל הכיסא", הנקרא ז"א דאצילות. וזהו ענין אכילת המזבח, שממשיכה מיין דוכרין מבחינת אור פנימי.

באגרת הקודש, אגרת כ"ח, מבואר שהקרבנות שעל המזבח מעלים מיין נוקבין, כלומר התעוררות מלמטה, ובעקבות זאת יורדים מיין דוכרין, כלומר המשכה מלמעלה, מ"אדם שעל הכיסא", שהוא ז"א דאצילות. "אכילת" הקרבנות בידי המזבח היא חילוף זה, ומה שהיא ממשיכה הוא אור פנימי — אור שנכנס לכלים ונקלט בהם.

קטע 4 • 41

קטורת, שמן וערכות

4 וענין הקטרת שהוא הריח שהוא עולה עד בחי' חוטמא דעתיק^{11,12} כמ"ש ע"פ אריתי מורי,^{13,14} זהו

העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] לבחי' המקיף המלך המרומם לבדו כו'

ענין הקטורת, שהיא הריח העולה עד לבחינת חוטמו של עתיק, כפי שמבואר על הפסוק "אריתי מורי", הוא העלאת מ"ן לבחינת המקיף, "המלך המרומם לבדו" וכו',

הקטורת מוקרבת כריח, והריח עולה עד לבחינת ה"חוטם" של עתיק, הדרגה הפנימית ביותר שבכתר. כפי שמסביר אדמו"ר הזקן על הפסוק "אריתי מורי", חוש הריח נעלה מחוש הטעם, כשם שהאף נמצא מעל החך. לכן הקטורת מעלה מ"ן אל האור המקיף, המתואר בתפילות במילים "המלך המרומם לבדו".

והמתנשא מימות עולם וענין שמן המשחה שהוא תערובות פנימי ומקיף היינו כמ"ש כשמן הטוב¹⁵ כו'

יורד על הזקן כו' שנמשך ממזלות דנפקי ממו"ס [ממוחא סתימאה] שבו מלובש גבורה דע"י [דעתיק יומין] כנ"ל.

"והמתנשא מימות עולם". וענין שמן המשחה, שהוא תערובות של פנימי ומקיף, הוא כפי שנאמר "כשמן הטוב" וכו', "יורד על הזקן" וכו': הוא נמשך מהמזלות היוצאים ממו"ס, שבו מלובשת הגבורה של עתיק יומין, כפי שהוזכר לעיל.

המילים "והמתנשא מימות עולם" משלימות את תיאור הדרגה המקיפה, הנמצאת למעלה מהעולמות. שמן המשחה, לעומת זאת, משלב אור פנימי ואור מקיף: בדומה לשמן ה"יורד על הזקן", הוא נמשך מהמזלות, הזרמים של הזקן העליון, היוצאים ממו"ס, שבו מלובשת הגבורה של עתיק יומין, כפי שנאמר בהערה שבראש המאמר.

ויש להעיר לענין תערובות בחי' פנימי ומקיף מענין רקיע השביעי הנקרא ערבות¹⁶ (פ"ב [פרק ב'] דחגיגה י"ב ב').¹⁷

ולענין תערובות בחינות הפנימי והמקיף, יש להעיר על ענין הרקיע השביעי, הנקרא ערבות (חגיגה, פרק ב', דף יב ע"ב).

כדי להראות כיצד שתי דרגות מנוגדות יכולות להשתלב, אדמו"ר הזקן פונה לרקיע השביעי והעליון ביותר, שהגמרא מכנה ערבות. השם קשור לשורש שמשמעותו "לערבב".

שפי' בפרדס ערך ערבות¹⁸ ע"ש שבו מתערכים חו"ג [חסד וגבורה] יחד¹⁹ וכ"כ [וכן כתב] בזח"ב [בזהר חלק ב'] קס"ה²⁰ א'. והוא ע"ד עושה שלום²¹ במרומיו שמחבר שני הפכים כו' מלך שהשלום שלו.^{22, 23}

שבפירושו בפרדס, בערך "ערבות", נאמר שהוא נקרא כך משום שחסד וגבורה מתערכים בו יחד; וכך נאמר גם בזהר, חלק ב, דף קסה ע"א. הדבר דומה ל"עושה שלום במרומיו", המחבר שני הפכים וכי, "מלך שהשלום שלו".

הפרדס מסביר שערבות נקרא כך משום שחסד וגבורה, נתינה וריסון, מתערכים בו יחד, וכך נאמר גם בזהר: הרקיע השביעי כולל יחד אש ומים, מהדרום ומהצפון. הדבר מזכיר את "עושה שלום במרומיו", המחבר בין הפכים, ואת מדרש חז"ל הקורא לשלמה המלך "המלך שהשלום שלו".

והיינו לפי כי רקיע זה השביעי הוא ענין היכל השביעי היכל קדה"ק [קודש הקדשים] שכולל ג' ראשונות וכמ"ש במא"א [במאורי אור] אות ע' [עיי'ן] סנ"ח²⁴ וז"ש [וזהו שכתוב] סולו לרוכב בערבות^{25, 26} ביה שמו כו'

וזאת משום שהרקיע השביעי הזה הוא בחינת ההיכל השביעי, היכל קודש הקדשים, הכולל את שלוש הספירות הראשונות, כפי שנכתב במאורי אור, אות ע', סעיף נח. וזהו [פירוש] הכתוב: "סולו לרוכב בערבות, ביה שמו" וכי,

ערבות יכול לאחד הפכים משום שהוא ההיכל השביעי, היכל קודש הקדשים, הכולל את שלוש הספירות הראשונות, שמעל המדות. לכן נאמר בפסוק על ה' שהוא "רוכב בערבות", בשם י"ה, שאותיותיו יו"ד וה"א מציינות את חכמה ובינה.

שהוא בחי' שלמעלה מהמדות דלאו מכל אלין מדות איהו כלל ע"כ מתבטלים שם המדות והיו לאחדים וכמ"ש לך ה' הגדולה והגבורה^{27, 28} כו',

שהיא בחינה שלמעלה מהמדות, שכן "לאו מכל אלין מדות איהו כלל". לכן המדות בטלות שם ו"היו לאחדים", כפי שנאמר "לך ה' הגדולה והגבורה" וכי,

בחינה זו נמצאת למעלה מהמדות לחלוטין; ה' עצמו "אינו מכל המדות הללו כלל". לכן שם המדות מאבדות את נפרדותן ו"היו לאחדים", כפי שנאמר בברכת דוד: "לך, ה', הגדולה והגבורה" — כל המדות הן "שלך".

ועד"ז יש לומר בענין פ"י תערובות פנימי ומקיף ע"י כי גאה גאה²⁹ כו' שמקיפים ופנימיים שוים לפניו. ובדרך זו אפשר להסביר גם את עניין תערובת הפנימי והמקיף, על ידי "כי גאה גאה" וכי, שכן המקיפים והפנימיים שווים לפניו.

באותו אופן אפשר לומר שתערובת הפנימי והמקיף נובעת מהבחינה של "כי גאה גאה" — ה' נעלה מכל מה שנעלה. לפניו, אור המתלבש בכלים ואור המקיף אותם מבחוץ שווים, ולכן אפשר לחבר ביניהם.

קטע 5 • 51

חיבורים נוספים בין הפכים

5 ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בביאור ע"פ נשא את ראש בני גרשון³⁰ בענין יד הרמה שמחבר השני ידות שהם חו"ג [חסד וגבורה] כו' ע"ש.

ועיינו במה שנכתב לעיל בביאור על הפסוק "שאו את ראש בני גרשון", בעניין "היד הרמה", המחברת בין שתי הידיים, שהן חסד וגבורה וכו'. עיינו שם.

"היד הרמה" נדונה במאמר על "שאו את ראש בני גרשון", מוקדם יותר בפרשה: זו בחינה גבוהה משתי הידיים, חסד וגבורה, המחברת ביניהן. זו בחינה נוספת, שמעל לשני הפכים ומאחדת אותם.

וזהו ג"כ פי' מ"ש גבי קטרת ממולח טהור קדש^{31,32} ופי' הגאון החסיד מוהר"ר [מורנו הרב רבי] פנחס ז"ל [זכרנו לברכה / זכרונם לברכה] הלוי האב"ד [האב בית דין] דק"ק פפדי"מ [פרנקפורט דמיין] תלמידו של הה"מ [הרב המגיד] נ"ע [נשמתו עדן] בספרו פנים יפות על התורה וז"ל [וזה לשונו] פי' התרגום מערב דכי קודשא³³

וזהו גם פירוש הכתוב לגבי הקטורת: "ממולח טהור קודש". הגאון והחסיד מורנו הרב פנחס הלוי ז"ל, אב בית הדין של הקהילה הקדושה בפרנקפורט על המיין, תלמידו של המגיד נ"ע, פירש זאת בספרו "פנים יפות" על התורה, ואלה דבריו: "התרגום מפרש: 'מעורב, טהור, קדוש';

הקטורת מתוארת כ"ממולח טהור קודש", והתרגום מפרש "ממולח" כ"מעורב". רבי פנחס הלוי, רב פרנקפורט על המיין ותלמידו של המגיד, מפרש את הביטוי בספרו "פנים יפות".

והוא כי חכמה נקראת קדש ובינה היא בחינת טהור והם תרין ריעין דלא מתפרשין עכ"ל [עד כאן לשונו].

כלומר, חכמה נקראת 'קודש', ובינה היא בחינת 'טהור', והן 'שני רעים שאינם נפרדים'. "עד כאן לשונו.

לפי פירושו, "קודש" היא חכמה ו"טהור" היא בינה — השתיים שהזוהר מכנה "שני רעים שאינם נפרדים". אם כן, "מעורב, טהור, קודש" מתאר את חכמה ובינה כשהן מחוברות.

קטע 6 • 61

ביום המשח ואחרי המשח

6 ועמ"ש בפ"י נשמה שנתת בי טהורה היא³⁴ ועלייתה לבחינת קדש ע"י אשר קדשנו במצותיו בד"ה ושמתי כדכד^{35,36} ובד"ה שבת שבתון.³⁷

וראה גם את המבואר על פירוש "נשמה שנתת בי טהורה היא" ועל עלייתה לבחינת "קדוש" באמצעות "אשר קדשנו במצותיו", במאמר המתחיל "ושמתי כדכד" ובמאמר המתחיל "שבת שבתון".

במקום אחר מסביר אדמו"ר הזקן את ברכת הבוקר "נשמה שנתת בי טהורה היא": בשורשה הנשמה היא בבחינת "טהורה", ובאמצעות המצוות, שעליהן אנו אומרים "אשר קדשנו במצותיו", היא עולה לבחינת "קדושה". לכך הוא מפנה לשני מאמרים: "ושמתי כדכד" ו"שבת שבתון".

ומשם יובן פ"י מערב טהור קדש שהוא קרוב לענין הני"ל בתערובות הפנימי והמקיף וזהו ענין ביום המשח ואחרי המשח³⁸ שבקטרת והבאת קערות

ומשם יובן פירוש "מעורב טהור קדוש", הקרוב לענין האמור לעיל, של התערובות הפנימי והמקיף. וזהו ענינם של "ביום המשח" ו"אחרי המשח": לגבי הקטורת והבאת הקערות נאמר...

מן המעבר מ"טהורה" ל"קדושה" אפשר להבין את "מעורב טהור קדוש" שבתרגום, הקרוב לרעיון של התערובות האור הפנימי והאור המקיף שנוצר לעיל. הדבר גם מסביר מדוע נאמר על מקצת הקרבנות "ביום המשח" ועל אחרים "אחרי המשח".

שהוא בחי' העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] להמשיך האור מקיף כתיב ביום המשח לפי ששמן המשחה הוא ג"כ מבחי' מו"ס [מוחא סתימאה] דעתיק, א"כ הכל בחי' א'.

שהם בחינת העלאת מ"ן כדי להמשיך את האור המקיף, נאמר "ביום המשח", מפני שגם שמן המשחה הוא מבחינת מוחא סתימאה דעתיק; ואם כן, הכול הוא בחינה אחת.

הקטורת והקערות שהביאו הנשיאים מעלות מ"ן כדי להמשיך את האור המקיף, ולכן הן קשורות ל"ביום המשח". גם שמן המשחה בא ממוחא סתימאה דעתיק, ולכן השמן, הקטורת והקערות הם כולם בחינה אחת.

משא"כ אכילת מזבח שממשיך מ"ד [מ"ן דוכרין] מבחי' ז"א לכך נאמר ע"ז אחרי המשח כו' וע' בזהר פ' וארא דכ"ד ע"ב מענין כל הבקר לעולה שנים עשר^{39,40} ובפ' בהעלותך דקנ"א סע"א [סוף עמוד א].

אבל אכילת המזבח ממשיכה מ"ד מבחינת ז"א, ולכן נאמר עליה "אחרי המשח" וכו'. וראה בזהר פרשת וארא, דף כ"ד ע"ב, בענין "כל הבקר לעולה שנים עשר", ובפרשת בהעלותך, דף קנ"א ע"א.

אכילת המזבח, כלומר הקרבת בעלי החיים, ממשיכה מ"ד מז"א, בחינה נמוכה ופנימית יותר, ולכן נאמר עליה שהיא באה "אחרי המשח". בזהר על פרשת וארא מוסבר הקשר בין שנים-עשר הבקר לעולה לבין שנים-עשר האבנים היקרות ושנים-עשר השבטים; אדמו"ר הזקן מפנה גם לקטע בזהר בפרשת בהעלותך.

ועיין עוד מ"ש בפ' צו ע"פ זה קרבן אהרן⁴¹ כו' ביום המשח אותו:

וראה עוד מה שכתוב בפרשת צו על הפסוק "זה קרבן אהרן" וכו', "ביום המשח אותו".

אותו ביטוי, "ביום המשח", מופיע גם בפרשת הקרבן של אהרן ובניו. אדמו"ר הזקן מפנה למאמרו על הפסוק הזה בפרשת צו להרחבה בנושא.

בעבודה

המאמר נוגע בעבודת ה' רק בדרך אגב: הנשמה, שהיא "טהורה" במקורה, עולה לדרגת "קדוש" באמצעות המצוות, שעליהן אנו אומרים "אשר קדשנו במצוותיו".

שאלות לשיחה

1. מדוע הריח שייך לאור המקיף, ואילו האכילה שייכת לאור הפנימי?
2. כיצד ייתכן ששמן המשחה הוא גם ממוחא סתימאה וגם מגבורה דעתיק יומין, ומה הקשר בין הדבר לבין מיזוג אור פנימי ואור מקיף?
3. מה מלמדות ערבות, שבהן מתמזגות חסד וגבורה, על האפשרות לחבר שתי דרגות הפוכות?
4. מדוע הקטורת והקערות קשורות ל"ביום המשח אותו", ואילו קורבנות בעלי החיים באים "אחרי המשח אותו"?
5. כיצד העלייה של הנשמה מ"טהורה" ל"קדוש" באמצעות המצוות מאירה את "מעורב, טהור, קדוש" שבקטורת?

הערות

פסוקה 1

1 מעט ביאור

ההערה מציגת שביאור מקיף לפסוקים אלה נמצא באור התורה של הצמח צדק על במדבר, ושם מפותחים הדברים שנידונים כאן בקצרה.

הערת קה"ת

בארה"ת במדבר-ד ע' איתסו נמצא ביאור ארוך.

2

סיכום קרבנות הנשיאים מסתיים במילים: "זאת חנוכת המזבח אחרי המשח אותו", כפי שנאמר בפסוק קודם: "ביום המשח אותו". הערות אלה, כמו המאמר שקדם להן, מסבירות את שני הביטויים.

Numbers 7:88 במדבר ז:פ"ח

וְכָל בָּקָר זָכָה וְשְׁלָמִים עֲשִׂיָּם וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם שְׁשִׁים עֲתִידִים לְשִׁים כְּכֹשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁשִׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הַמִּשְׁחָ אֹתוֹ:

and all the oxen for the sacrifice of peace-offerings twenty and four bullocks, the rams sixty, the he-goats sixty, the he-lambs of the first year sixty. This was the dedication-offering of the altar, after that it was anointed

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

פסוקה 2

3 כפי הרמ"ז בזהר פ' אמור דפ"ט א'

ההערה מביאה את דברי זוהר שעליהם מוסב פירוש הרמ"ז: "על אותו שמן עליון". באותו דף, במאמר על "לריח שמניך", אומר אדמו"ר הזקן שהשמנים נמשכים משמן אפרסמון, מבחינת שמן המשחה, ומפנה הן למאמר זה שבפרשת נשא והן לפירוש הרמ"ז על אמור, דף פ"ט, בעניין "אותו שמן עליון".

הערת קה"ת

"גבי ההוא שמן עילאה כו'" — לקו"ת שה"ש ב, ד.

4

שמן המשחה

בפרשת אמור זוהר מדבר על "השמן העליון", שמן המשחה הקדוש הזורם "על הזקן" — זקנו היקר של הכהן הגדול העליון — ויורד אל הכהן שלמטה. פירוש הרמ"ז על הקטע הזה הוא המקור לכך שהשמן מגיע ממוחא סתימאה.

Zohar, Emor 3:12-6:22 ספר זוהר, אמור ג':יב-י"ב:כ"ב

R. Isaac also said: 'The priest who stands here below is emblematic of the Priest above, and therefore he must be in a superior grade of holiness.' AND FOR HIS SISTER A VIRGIN THAT IS NEAR UNTO HIM. THEY SHALL NOT MAKE BALDNESS UPON THEIR HEAD. R. Jose said: 'The reason is that on the head of the supernal Priest is the holy oil of anointing, the removal of which would cause baldness; and therefore the priest below must perform an action symbolical of this.' Here follows in the original a

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

5

ע"פ לריח שמניך

המאמר על "לריח שמניך" פותח בשאלה מדוע התורה נקראת לעיתים יין ולעיתים שמן. הוא מסביר ש"יין" הוא אהבה ויראה הבאות מתוך התבוננות, מבחינת בינה, וממשיך משם לדון בשמן ובריחו.

הערת קה"ת

לקו"ת שה"ש ב, ד.

6

"לריח שמניך טובים; שמן תורק שמך". במאמר של אדמו"ר הזקן על הפסוק הזה נדונים השמן וריחו, והוא מפנה אליו כאן.

Song of Songs 1:3 שיר השירים א':ג

לְרִיחַ שְׁמֶנֶךָ טוֹבִים שְׁמֶן תּוֹרֵק שְׁמֶךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבֹּד:

Thine ointments have a goodly fragrance; Thy name is as ointment poured forth; Therefore do the maidens love thee

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

7

מי יתנך כאח לי

"מי יתנך כאח לי, יונק שדי אמי". הביאור לפסוק הזה בתורה אור, פרשת תרומה, דן בשמן פשוט כחכמה ובשמן אפרסמון מבושם כאור מקיף.

Song of Songs 8:1 שיר השירים ח':א

מִי יִתְנֶךָ כָּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי אֲמַצְצָהּ בְּחוּץ אֲשָׁקֶךָ גַּם לֹא־יָבוֹז לִי:

Oh that thou wert as my brother, That sucked the breasts of my mother! When I should find thee without, I would kiss thee; Yea, and none would despise me

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

8

הוא מבחי גבורה

לצד האמירה שריח השמן הוא מגבורה, ההערה מפנה לפירוש רש"י על שמות ל, כג ("ריח טוב וטעם") ולשיחה בלקוטי שיחות הדנה בכך.

הערת קה"ת

ראה רש"י שמות ל, כג: ריח טוב וטעם. — לקו"ת ש"ס ע' 394.

9

ע"פ מי יתנך . . בפ' תרומה

כפי שמציעה ההערה, הקטע מסביר ששמן רגיל הוא חכמה, ואילו שמן אפרסמון, שריחו טוב, הוא בחינה מקיפה, המרמות על ההמשכות מן החכמה שבכתר, שלמעלה מן הכללים: שלושה עשר "נהרות של אפרסמון" הנובעים ממוחא סתימאה. הוא מפנה את הקורא גם למאמר "זאת חנוכת המזבח ביום המשח אותו" שבפרשת נשא.

הערת קה"ת

תו"א פא, א לכאורה הכוונה להמבואר שם בענין שמן שהוא חכמה, ושמן אפרסמון שהוא בחי מקיף ע"ש.

פסוקה 3

10

למה נסמכה פ' מרים

האיגרת נפתחת בשאלה מדוע הוצמדה פרשת מרים לפרשת פרה אדומה. היא מסבירה שהקרבנות שעל המזבח מעלים מיין נוקבין, שבאמצעותם נמשכים מיין דכורין מן ה"אדם" שעל הכיסא, הנקרא ז"א.

Tanya, Iggeres HaKodesh 28:2-3 תניא, אגרת הקדש כ"ח:ב'-ג'

לְמָה נִסְמְכָה פְּרִשְׁת מְרִים לְפְרִשְׁת פָּרָה, לֹמֵר לָךְ: מָה פָּרָה מְכַפֶּרֶת וְכוּ'. וְצָרִיד לְהַבִּין, לְמָה נִסְמְכָה דְּזָקָא לְפָרָה אֲדוּמָה הַנַּעֲשָׂה חוּץ לְשִׁלֵּשׁ מַחֲנוֹת, אֲלֵא דְחֻשָּׁת קַרְיָיָה רַחֲמָנָא [בכתב יד הנוסחא: 'הַנַּעֲשָׂה בְּחוּץ'. וּמִן תִּיבַת "לִשְׁלֹשׁ" עַד תִּיבַת "רַחֲמָנָא" לִיתָא בְּכַתֵּב יָד] וְלֹא נִסְמְכָה לְפְרִשְׁת חֻשָּׁת הַנַּעֲשָׂה בְּפָנִים עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ - כְּפָרָה מְשָׁה.

Keheh Publication Society (CC-BY-NC)

פסקה 4

11 חוטמא דעתיק

שם מסביר אדמו"ר הזקן שהטעם שייך לאצילות, ואילו הריח למעלה מאצילות, בחוטם של עתיק, ומביא לכך את האידרא, דף קל ע"ב. הריח שייך לדרגה מקיפה ומתמשכת, ואילו הטעם פנימי ולכן מוגבל יותר, שכן הכלים של אצילות מגבילים את האור; האויר שמעל הקרום המכסה את מו"ס נמשך דרך האף.

הערת קה"ת

זח"ג באדרא קל, ב (לקו"ת שה"ש לג, א). וראה אוה"ת ויקהל ע' ב'קצג.

12 חוטמא דעתיק

האידרא מתארת את חוטמו של עתיק יומין, שדרכו נושבת רוח החיים אל ז"א, ומשווה אותו לחוטמו של ז"א. אדמו"ר הזקן מציב את ריח הקטורת במדרגה זו.

Zohar, Idra Rabba 9:63-10:73 ספר הזהר, האדרא רבא ט"ס"ג-י"ע"ג

13 ע"פ אריתי מורי

המאמר מסביר את הפסוק "אריתי מורי עם בשמי": כדי שחכמה תימשך אל המדות, מקור ההמשכה צריך להיות למעלה מחכמה. הריח עובר דרך האף, והטעם דרך הפה והחך, ולכן הריח נעלה יותר; הוא מגיע לאדם מיד, בלי לעיסה.

הערת קה"ת

לקו"ת שה"ש לג, א.

14 אריתי מורי

"באתי לגני, אחותי כלה; אספתי את המור שלי עם הבושם שלי". המאמר של אדמו"ר הזקן על פסוק זה מסביר שהריח נעלה מן הטעם, כשם שהחוטם נמצא מעל החך.

Song of Songs 5:1 שיר השירים ה':א

בְּאֵתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כְּלָה אֶרִיתִי מוֹרִי עִם־בֹּשֶׂם אֶכְלֶתִי יַעֲרִי עִם־דְּבָשִׁי שְׁתִּיתִי יַיִן עִם־לֶחְלִי אֶכְלוּ רָעִים שְׁתּוּ וְשָׁכְרוּ דוֹדִים:

I am come into my garden, my sister, my bride; I have gathered my myrrh with my spice; I have eaten my honeycomb with my honey; I have drunk my wine with my milk. Eat, O friends; Drink, yea, drink abundantly, O beloved

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

15 כשמן הטוב

"כשמן הטוב על הראש, יורד על הזקן, זקן אהרן". השמן היורד על הזקן מתפרש כהמשכה מן המזלות של הזקן העליון.

Psalms 133:2 תהילים קל"ג:ב

כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל־הָרֹאשׁ יֵרֵד עַל־הַזָּקָן וְזָקֵן אֶהְרֹן שִׁירְד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו:

It is like the precious oil upon the head, Coming down upon the beard; Even Aaron's beard, That cometh down upon the collar of his garments

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

הערת קה"ת

תהלים קלג, ב.

16 רקיע השביעי הנקרא ערבות

הוזהר שואל מדוע הרקיע השביעי נקרא ערבות, ומשיב שהוא כולל אש ומים יחד, מן הדרום ומן הצפון, כשהם מעורבים משני צדדים. זהו הקטע שאדמו"ר הזקן מצטט יחד עם הפרדס.

Zohar, Terumah 72:706-73:716 ספר הזהר, תרומה ע"ב:תש"ו-ע"ג:תשט"ז

Here is a mystery of mysteries, which none but the adepts in esoteric wisdom can fathom-one of those mysteries of the Holy Lamp (R. Simeon) who could expound the mystery of every firmament and of every being who officiates in each of them. There are seven firmaments above, and corresponding to them another seven below. There are seven firmaments in which the stars and planets have been placed to direct the world in its path. And in both, those above and those below, the seventh¹Hesed. is the most exa¹Binah.

... which

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

17 פ"ב דחגיגה י"ב ב'

ההערה מציינת שדברי הגמרא על ערבות מובאים ביהל אור.

הערת קה"ת

הלשון נעתק ביהל אור ע' קלו.

18 שפי' בפרדס ערך ערבות

ההערה מביאה את דברי הפרדס כפי שהם מצוטטים ביהל אור: "שתפארת נקרא ערבות, לפי שבו מתערבים כוחות הגדולה והגבורה", ומפנה להמשך הדברים שם בעניין כינויו של תפארת ערבות.

הערת קה"ת

"שהתפארת נק' ערבות שבו מתערבים הכחות גדולה וגבורה יחד כו". יהל אור ע' רלג. וראה בהמשך שם מה שמפרש איך תפארת נק' ערבות.

19 שבו מתערבים חו"ג יחד

בערך ערבות, הפרדס אומר שתפארת נקראת ערבות משום שכוחות החדס והגבורה מתמזגים בה, ומצטט את הוזהר בפרשת תרומה, עמוד 165. אדמו"ר הזקן מביא זאת כדי לבאר את מיוזג החדס והגבורה.

Pardes Rimmonim 23:16:54 פרדס רמונים כ"ג:ט"ז:נ"ד

ערבות כת"ת. בשם זה נחלקו זוהר (תרומה דף קס"ה). ור' משה פיי כי רקיע ערבות ביסוד וכן פירוש זוהר ג"כ במ"א. ואפשר הטעם כי כמו שהת"ת נקרא ערבות מפני שבו מתערבים הכחות שהם גדולה גבורה, כן ביסוד בו מתערבים נצח והוד שהם כח גדולה גבורה. ובתיקונים (תקוני ז"ח דף קכ"א ע"ב) פיי כי הת"ת בעצמו נקרא ערבות והיסוד קרקע ערבות כי הוא משך ו' והוא סוף המכריע לכן יצדק בו ערבות:

Pardes Rimmonim (Public Domain)

20 בזח"ב קס"ה א'

יהל אור מצטט את הקטע הזה מהוזהר עם הגהות, ובמקום אחר מביא את פירוש הרמ"ז עליו: ערבות פירושו "תערובות" — הכללת חסד וגבורה, אש ומים — והוא מסביר שמדובר בחסד, גבורה ותפארת של עתיק.

הערת קה"ת

הלשון נעתק עם הגהות ביהל אור ע' רלג. וראה שם ע' קלז "ובפי' הרמ"ז שם דמפרש ערבות לשון תערובות והוא התכללות חו"ג אש מים ומפרשו בחג"ת דעתיק".

21 עושה שלום

"שלטון ויראה עמו; הוא עושה שלום במרומיו". אדמו"ר הזקן מפרש זאת כה' המחבר שני ניגודים למעלה.

Job 25:2 איוב כ"ה:ב'

הַמֶּשֶׁל וַפָּחַד עִמּוֹ עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרְוֵי:

Dominion and fear are with Him; He maketh peace in His high places

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

הערת קה"ת

איוב כה, ב.

22 מלך שהשלום שלו

המראה מקום של קה"ת למילים האלה (ההערה למטה).

הערת קה"ת

שהש"ר פ"ג ע"פ צאינה.

23 מלך שהשלום שלו

על "צאינה וראינה בנות ציון, במלך שלמה", המדרש דורש את "שלמה" כ"המלך שהשלום שלו". הוא מתאר את ה' כמלך שעושה שלום בין ניגודים.

Shir HaShirim Rabbah 3:11:1 שיר השירים רבה ג':א'

... בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה, בַּמֶּלֶךְ שֶׁבָּרָא בְּרִיּוֹתָיו שְׁלֵמוֹת, בָּרָא חֲמָה וּלְבָנָה עַל מְלֹאֲתוֹ, כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת עַל מְלֹאֲתוֹ. בַּר קַפְרָא אָמַר אָדָם וְחִוָּה כְּכֹן עֲשָׂרִים שָׁנִים נִבְרָאוּ. בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה, בַּמֶּלֶךְ שֶׁהַשְׁלֹם שָׁלוֹ. דָּבָר אַחֵר, בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה, בַּמֶּלֶךְ שֶׁהַשְׁלִים מַעֲשֵׂיו לְבְרִיּוֹתָיו, כִּי־צַד הַשְׁלִים הָאֵשׁ לְאַבְרָהָם אַבְיָנוּ, הַשְׁלִים הַחֶרֶב לִי־צִחֶק, הַשְׁלִים הַמֶּלֶאךָ לִי־עֶקֶב. דָּבָר אַחֵר, בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה, בַּמֶּלֶךְ שֶׁעָשָׂה שְׁלוֹם בֵּין בְּרִיּוֹתָיו. תְּנִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי הֶרְקִיעַ שֶׁל שֶׁלָּג ...

Emerge, daughters of Zion, and gaze at King Solomon, at "the crown with which his mother crowned him on the day of his wedding, and on the day of the rejoicing of his heart" (Song of Songs 3:11). "Emerge, daughters of Zion, and gaze," sons who are conspicuous [metzuyanin] for me in haircut, in circumcision, in ritual fringes; "at King Solomon [Shlomo]," at the King who created perfect [shelemot] creations. He created the sun and the moon in their completeness, the stars and the constellations in their completeness.

... Bar Kappara

Midrash Rabbah -- TE (Public Domain) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

24 במא"א אות ע' סנ"ח

ההערה מצטטת ממאורי אור שביהל אור: "הרקיע ערבות נקרא תפארת. ערבות הוא גם שמם של שלושה רקיעים, הראשונים: גלגל השכל הוא כתר, גלגל היומי חכמה, וגלגל המזלות בינה". זהו המקור לכך שערבות כולל את שלושה הספירות הראשונות.

הערת קה"ת

הלשון נעתק ביהל אור ע' קלו "ערבות הרקיע נק' הת"ת. גם ערבות נק' ג' רקיעים ג"ר גלגל השכל כתר גלגל היומי חכ' גלגל המזלות בינה".

25 סולו לרוכב בערבות

"שירו לה', זמרו לשמו; סולו לרוכב בערבות — קה שמו". אדמו"ר הזקן קושר את ערבות, הבחינה הכוללת את שלושה הספירות הראשונות, לשם

קה.

Psalms 68:5 תהילים ס"ח:ה'

שִׁירוּ לְאֱלֹהִים זָמְרוּ שְׁמוֹ סֹלוּ לְרוֹכֵב בְּעָרְבוֹת בְּקָה שְׁמוֹ וְעֲלִזּוּ לְפָנָיו:

Sing unto G-d, sing praises to His name; Extol Him that rideth upon the skies, whose name is the L-RD; And exult ye before Him

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

הערת קה"ת

תהלים סח, ה.

26

התלמוד מונה את שבעת הרקיעים, והשביעי הוא ערבות, שבו נאמר שה' שוכן, ככתוב: "רוממו את הרוכב בערבות". אדמו"ר הזקן משתמש בערבות כדגם למיזוג של ניגודים.

Chagigah 12b:14 חגיגה י"ב ב:י"ד

שֵׁם אוֹפְנִים וְשִׁרְפִים וְחִיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וּמִלְאָכֵי הַשָּׁרֵת, וְכֹסֶא הַכְּבוֹד, מֶלֶךְ אֵל חֵי רֵם וְנִשְׂא שׁוֹכֵן עֲלֵיהֶם בְּעָרְבוֹת, שְׁנַאֲמַר: "סֹלוּ לְרוֹכֵב בְּעָרְבוֹת בְּקָה שְׁמוֹ", וּמִנְלֵן דְּאִיקָרִי "שְׁמִים"? אֲתֵיָא "רְכִיבָה" "רְכִיבָה", כְּתִיב הָכָא: "סֹלוּ לְרוֹכֵב בְּעָרְבוֹת" וְכְתִיב הָתָם: "רוֹכֵב שְׁמִים בְּעֲזָרָה".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

27 לך ה' הגדולה והגבורה

הערת קה"ת מפנה I Chronicles 9:11 למילים האלה.

I Chronicles 9:11 דברי הימים א ט':יא'

הערת קה"ת

דה"א ט, יא.

28 לך ה' הגדולה והגבורה

ברכתו של דוד מונה את המדות: "לך, הוי', הגדולה והגבורה והתפארת", וכן הלאה. אדמו"ר הזקן מצטט זאת כדי להראות שהמדות נעשות לאחדות בדרגה שלמעלה מהן.

I Chronicles 29:11 דברי הימים א כ"ט:יא'

לָךְ ה' הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנִּצָּח וְהַהוֹד כִּי־כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לָךְ ה' הַמְּמַלְכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ:

Thine, O L-RD, is the greatness, and the power, and the glory, and the victory, and the majesty; for all that is in the heaven and in the earth is Thine; Thine is the kingdom, O L-RD, and Thou art exalted as head above all

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

29 כי גאה גאה

בשירת הים נאמר: "אשירה להוי' כי גאה גאה". אדמו"ר הזקן משתמש בכפל המילים כדי לבטא שה' נעלה מעל הכול, ולפניו האור הפנימי והאור המקיף שווים.

Exodus 15:1 שמות ט"ו:א'

אֲזַי שִׁיר־מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְהַבְיָהּ Havayah וַיֹּאמְרוּ לְאֹמֶר אֲשִׁירָה לְהַבְיָהּ כִּי־גָאָה גָאָה סוֹס וְרוֹכְבוֹ רָמָה בָּיָם:

Then sang Moses and the children of Israel this song unto the L-RD, and spoke, saying: I will sing unto the L-RD, for He is highly exalted; The horse and his rider hath He thrown into the sea

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

הערת קה"ת

שמות טו, א.

פסוקה 5

30 נשא את ראש בני גרשון

"נשא את ראש בני גרשון, גם הם, לבית אבותם, למשפחותם". פסוק הפתיחה של המאמר, שבו מוסבר עניין "יד רמה".

Numbers 4:22 במדבר ד':כ"ב

נִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבוֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם:

'Take the sum of the sons of Gershon also, by their fathers'-
houses, by their families

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

31 ממולח טהור קדש

המראה מקום של קה"ת למילים האלה (ההערה למטה).

הערת קה"ת

שם ל, לה.

32 ממולח טהור קדש

"ועשית אותה קטורת, רוקח מעשה רוקח, ממולח טהור קודש". אדמו"ר הזקן מפרש את "ממולח" כערבוב, בעקבות התרגום.

Exodus 30:35 שמות ל':ל"ה

וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קֶטֶרֶת רֶקֶחַ מִעֲשֵׂה רֶקֶחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ:

And thou shalt make of it incense, a perfume after the art of
the perfumer, seasoned with salt, pure and holy

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

33 מערב דכי קודשא

אונקלוס מתרגם את "ממולח טהור קודש" כ"מעורב טהור קודש". ה"פנים יפות" מפרש זאת כחכמה ובינה המעורבות זו בזו.

Onkelos Exodus 30:35 תרגום אונקלוס על שמות ל':ל"ה

וְתַעֲבֹד יְתָה קֶטֶרֶת בּוֹסְמִין בּוֹסֶם עוֹבֵד בּוֹסְמִנּוּ מְעָרֵב דְּכִי קוֹדֶשָׁא:

Sifsei Chachomim Chumash, Metsudah Publications, 2009 (CC-BY-NC)

פסוקה 6

34 נשמה שנתת בי טהורה היא

בתלמוד מובאת הברכה הנאמרת עם הקימה: "אלקיי, הנשמה שנתת בי טהורה היא; אתה בראתה, אתה יצרתה". אדמו"ר הזקן קורא את המילה "טהורה" כמתייחסת למדרגת הנשמה במקורה.

Berakhot 60b:4 ברכות ס' ב:ד'

כִּי מֵתַעַר אוֹמֵר: "אֱלֹקֵי, נִשְׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טָהוֹרָה. אֶתָּה יִצְרָתָהּ בִּי, אֶתָּה נִפְתָּתָהּ בִּי, וְאֶתָּה מִשְׁמְרָהּ בְּקִרְבִּי, וְאֶתָּה עֲתִיד לִישְׁלָהּ מִמֶּנִּי וּלְהַחְיֶיהָ בִּי לְעֵתִיד לָבָא. כֹּל זְמַן שֶׁהִנֵּשְׁמָה בְּקִרְבִּי מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵי וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתַי, רַבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים, אֲדוֹן כָּל הַנִּשְׁמוֹת. בְּרוּךְ אַתָּה ה', הַמַּחְיֶה נִשְׁמוֹת לְפָנֶיךָ מֵתִים."

When he awakens he says : "O my G-d, the soul which Thou hast given me is pure. Thou didst create it within me, Thou didst breathe it into me, Thou preservest it within me, and Thou wilt take it from me, but wilt restore it unto me here-after. So long as the soul is within me, I will give thanks unto Thee, O L-rd my G-d and G-d of my fathers, Sovereign of all worlds, L-rd of all souls. Blessed art Thou, O L-rd, Who ... restorest souls unto dead

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

35 בד"ה ושמתי כדכד

שם מוסבר שמקור הנשמה הוא בפנימיות הכלים של עשר ספירות דאצילות, ושם היא נקראת "טהורה"; ירידתה לעולמות התחתונים היא לשם עלייה, שכן באמצעות המצוות שבעולם הזה אנו אומרים "אשר קדשנו במצותיו" — בחינת "קדושה", הגבוהה מ"טהורה", שהרי "טהורה" נאמר על הלויים ו"קדושה" על הכהנים.

הערת קה"ת

לקרית ראה כו, א.

36 ושמתי כדכד

"ושמתי כדכד שמשותיך ושעריך לאבני אקדח". אלו מילות הפתיחה של המאמר שאליו מתייחס אדמו"ר הזקן.

Isaiah 54:12 ישעיהו נ"ד:י"ב

וְשִׁמְתִּי כְּכֹדֶד שְׁמִשְׁתִּיךָ וְשַׁעְרֶיךָ אֶקְדַּח וְכָל־גְּבוּלְךָ לְאַבְנֵי־חַפְצִי:

And I will make thy pinnacles of rubies, and thy gates of carbuncles, and all thy border of precious stones

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

37 ובד"ה שבת שבתון

המאמר "שבת שבתון" ליום הכיפורים מכבד את "נשמה שנתת בי טהורה היא": בשורשה הנשמה נקראת "טהורה", לשון בהירות, והיא יורדת דרך בריאה ויצירה אל תוך גוף. הירידה היא לשם עלייה מעל שורשה, באמצעות המצוות, שעליהן אנו אומרים "אשר קדשנו במצותיו": הקדושה, הנאמרת על הכהנים, גבוהה מן הטהרה, הנאמרת על הלויים.

הערת קה"ת

לקרית יוהכ"פ סט, א.

38 אחרי המשח

"את חנוכת המזבח ביום המשח אותו". אדמו"ר הזקן מחיל זאת על אכילת המזבח — הקרבנות מן החי.

Numbers 7:88 במדבר ז':פ"ח

וְכָל־בָּקָר זָכָח הַשְּׁלָמִים עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם שְׁשִׁים עֲתִידִים שְׁשִׁים כִּבְשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁשִׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הַמִּשָּׁח אֹתוֹ:

and all the oxen for the sacrifice of peace-offerings twenty and four bullocks, the rams sixty, the he-goats sixty, the he-lambs of the first year sixty. This was the dedication-offering of the altar, after that it was anointed

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

39 כל הבקר לעולה שנים עשר

"כל הבקר לעולה שנים עשר פרים", בסיכום קרבנות הנשיאים. הקטעים בווהר שמביא אדמו"ר הזקן דורשים את שנים עשר הפרים הללו.

Numbers 7:87 במדבר ז':פ"ז

כָּל־הַבָּקָר לְעֹלָה שְׁנָיִם עֶשֶׂר פָּרִים אֵילִם שְׁנָיִם־עֶשֶׂר כִּבְשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנָיִם עֶשֶׂר וּמִנְחָתָם וְשַׁעְרֵי עֲזִים שְׁנָיִם עֶשֶׂר לְחֻטָּאת:

all the oxen for the burnt-offering twelve bullocks, the rams twelve, the he-lambs of the first year twelve, and their meal-offering; and the males of the goats for a sin-offering twelve

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

40 כל הבקר לעולה שנים עשר

הווהר קושר בין שנים עשר האבנים היקרות, שנים עשר השכטים ושנים עשר הפרים שמתחת לים, ואומר שמשום כך הביאו שנים עשר הנשיאים

”כל הבקר לעולה שנים עשר פרים”. אדמו”ר הזקן מביא זאת בהקשר של אכילת המזבח.

Zohar, Vaera 3:43–4:53 ספר זוהר, וארא ג':מ"ג-ד':נ"ג

Note, further, that those twelve stones correspond to the twelve oxen under the sea of brass which was in the Temple (I Kings 7, 25). Therefore the princes, the heads of the tribes, sacrificed twelve oxen (Num. 7, 3). All this is a deep mystery, and he who comprehends these words comprehends a mystery of the supernal wisdom, in which is the 'root of all things

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

41 זה קרבן אהרן

”זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו להו' ביום המשח אותו”. אדמו”ר הזקן מתייחס למאמר שלו על פסוק זה בפרשת צו.

Leviticus 6:13 ויקרא ו':י"ג

זֶה קֶרְבֵּן אֶהְרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לַה' בַּיּוֹם הַמִּשַּׁח אֹתוֹ עֲשִׂיתָ הָאֹפֶה סֵלֶת מִנְחָה תָמִיד מִחֲצִיתָהּ בַּבֹּקֶר וּמִחֲצִיתָהּ בָּעֶרֶב:

This is the offering of Aaron and of his sons, which they shall offer unto the L-RD in the day when he is anointed: the tenth part of an ephah of fine flour for a meal-offering perpetual-ly, half of it in the morning, and half thereof in the evening

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר, התרגום לעברית של ימינו, הביאורים שלנו והערות.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

הביאורים שלנו, עם הסקירה, השאלות והעמוד לילדים: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References", including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

Sefaria: Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) דרך מקורות מצוטטים, (Public Domain); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain); Kehot Publication Society (CC-BY-NC); Pardes Rimonim (Public Domain); Midrash Rabbah -- TE (Public Domain); The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Sifsei Chachomim Chumash, Metsudah Publications, 2009 (CC-BY-NC); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain).

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור. [/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). [/likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/](https://likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/)

מיום חגיגי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך [/likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/8/](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/8/)

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק